

SPRAWOZDANIE Z EFEKTÓW PRACY ORGANIZATORA RODZINNEJ PIECZY ZASTĘPCZEJ ZA ROK 2025

ORAZ ZESTAWIENIE POTRZEB W ZAKRESIE SYSTEMU PIECZY ZASTĘPCZEJ

**POWIATOWE CENTRUM POMOCY RODZINIE W NAKLE NAD NOTECIĄ
UL. DĄBROWSKIEGO 46, 89-100 NAKŁO NAD NOTECIĄ
TEL. 52 325 17 20, E-MAIL INFO@PCPR-NAKLO.PL
ADRES E-DORĘCZEŃ: AE:PL-39144-53933-JDDED-21
SKRZYNKA EPUAP: /PCPR_NAKLO/SKRYTKAESP**

SPIS TREŚCI

Wstęp.....	3
Dane statystyczne dot. rodzinnej pieczy zastępczej	3-6
Realizacja zadań Organizatora Rodzinnej Pieczy Zastępczej w roku 2025.....	6-11
Instytucjonalna piecza zastępcza	12-13
Pomoc dla usamodzielnianych wychowanków pieczy rodzinnej i instytucjonalnej	14
Podsumowanie oraz plany na rok 2026.....	14-15
Zestawienie potrzeb w zakresie pieczy zastępczej na rok 2026.....	17

Wstęp

Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie w Nakle nad Notecią zgodnie z zarządzeniem Starosty Nakielskiego Nr 94/2011 z dnia 27 września 2011r., pełni funkcję **Organizatora Rodzinnej Pieczy Zastępczej** w Powiecie Nakielskim.

Bezpośrednim realizatorem zadań wynikających z ustawy o *wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej* w PCPR w Nakle nad Notecią jest Zespół ds. Pieczy Zastępczej, w skład którego wchodzi:

- 1) Kierownik Zespołu (1 etat)
- 2) Sekcja Świadczeń i Pomocy Instytucjonalnej (5,5 etatów)
- 3) Sekcja Koordynatorów Rodzinnej Pieczy Zastępczej (7 etatów)
- 4) Sekcja Specjalistów (2 etaty).

łącznie w Zespole na dzień 31.12.2025r. zatrudnionych było łącznie 17 osób (w tym dwie osoby na urlopie rodzicielskim, jedna na zasiłku rehabilitacyjnym).

I. Dane statystyczne dot. pieczy zastępczej w Powiecie Nakielskim

Wg stanu na 31.12.2025r. na terenie Powiatu Nakielskiego funkcjonowało **100 rodzin zastępczych oraz rodzinnych domów dziecka**, w których łącznie przebywało **182 dzieci oraz pełnoletnich wychowanków**.

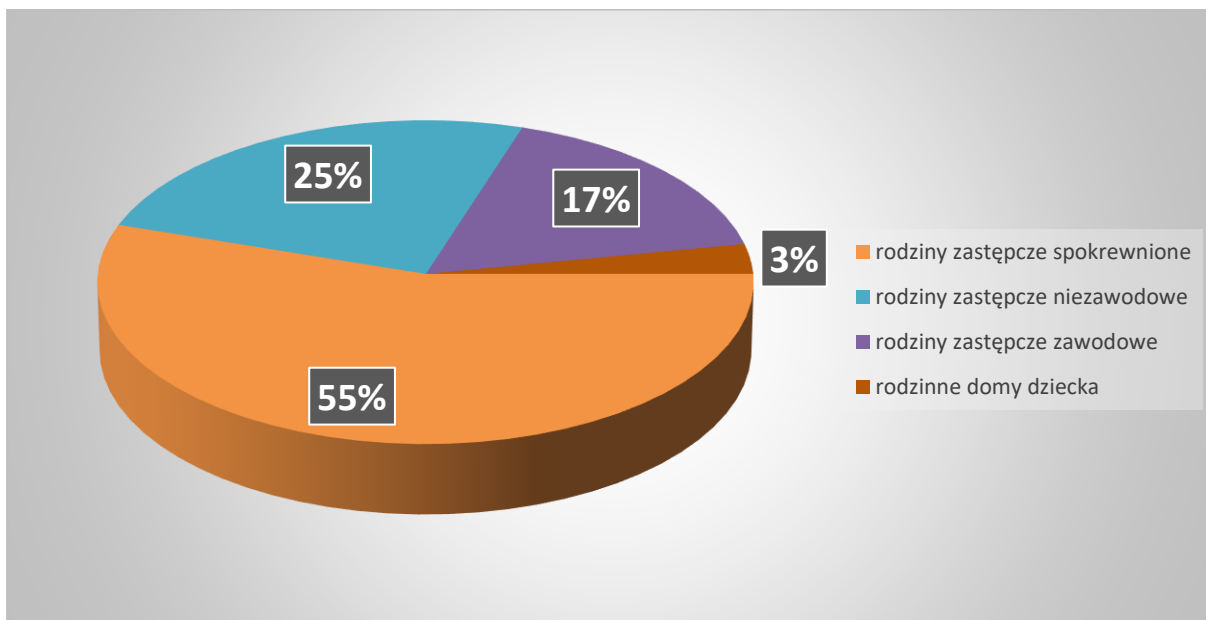
Tabela nr 1. Rodziny zastępcze w Powiecie Nakielskim w 2025r.

rodziny zastępcze / rodzinne domy dziecka	liczba rodzin zastępczych	rodziny zastępcze powstałe w 2025r.	rodziny zastępcze rozwiązane w 2025r.
spokrewnione	55	10	6
niezawodowe	25	5	9
zawodowe, w tym	17	2	1
zawodowe pełniące funkcję pogotowia	1	0	0
rodzinne domy dziecka	3	0	0
ogółem	100	17	16

Źródło: opracowanie własne

Z powyższych danych wynika, iż w 2025r. utworzonych zostało 17 nowych rodzin zastępczych, a liczba rozwiązanych rodzin to 16 rodzin. Powodem rozwiązania rodzin było przysposobienie dzieci oraz usamodzielnienia się wychowanków.

Wykres nr 1. Rodzinne formy pieczy zastępczej w ujęciu procentowym (stan na 31.12.2025r.)

Źródło: opracowanie własne

Tabela. 2 Dzieci w rodzinach zastępczych w Powiecie Nakielskim wg stanu na 31.12.2025r.

rodziny zastępcze oraz rodzinne domy dziecka	dzieci w rodzinach zastępczych	dzieci umieszczone w rodzinach zastępczych powstałych w 2025r.	dzieci w rodzinach zastępczych rozwiązanych w 2025r.
spokrewnione	74	14	8
niezawodowe	34	7	15
zawodowe	53	8	0
zawodowe pełniące funkcję pogotowia rodzinnego	4	0	0
rodzinne domy dziecka	17	0	0
ogółem	182	29	23

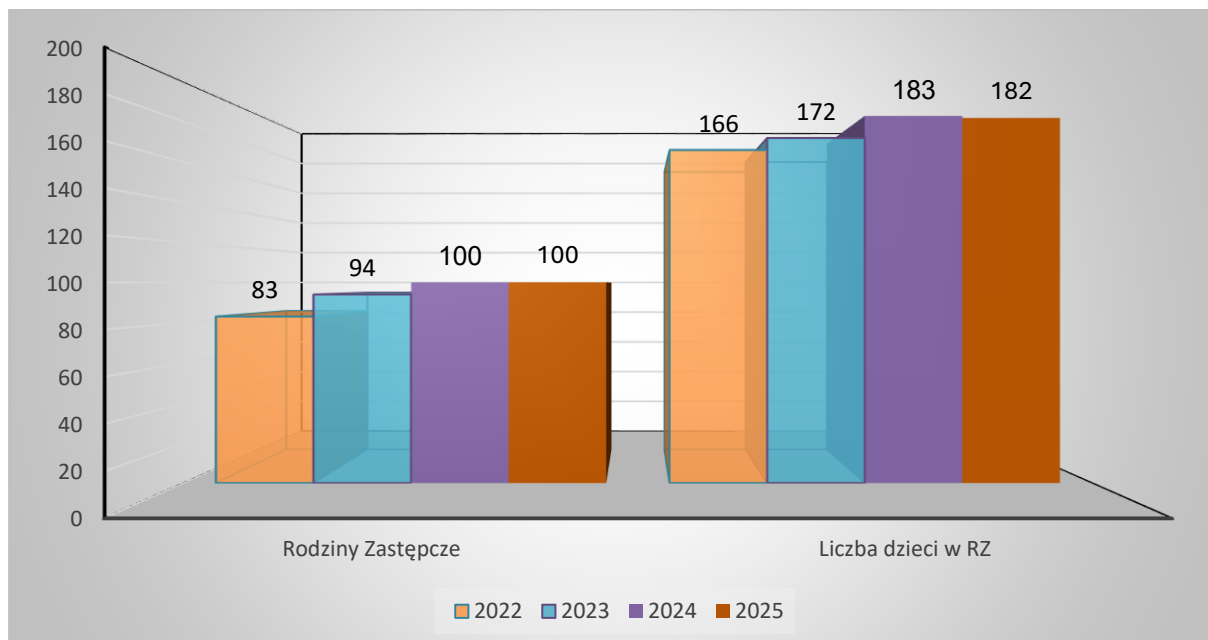
Źródło: opracowanie własne

Tabela nr 3. Zestawienie ilościowe rodzin zastępczych i rodzinnych domów dziecka w latach 2022-2025

	2022	2023	2024	2025
RZ spokrewnione	41	46	52	55
RZ niezawodowe	27	33	29	25
RZ zawodowe	10	10	15	16
RZ zawodowe PR	0	1	1	1
rodzinne domy dziecka	5	4	3	3
ogółem	83	94	100	100

Źródło: opracowanie własne

Wykres nr 2. Rodziny zastępcze i dzieci ogółem w latach 2022-2025

Źródło: opracowanie własne

Tabela nr 4. Zestawienie ilościowe dzieci w rodzinach zastępczych i rodzinnych domach dziecka w latach 2022-2025

dzieci	2022	2023	2024	2025
RZ spokrewnione	61	66	71	74
RZ niezawodowe	39	47	42	34
RZ zawodowe	31	31	46	53
RZ zawodowe PR	0	3	5	4
rodzinne domy dziecka	35	25	19	17
ogółem	166	172	183	182

Źródło: opracowanie własne

Liczba rodzin i dzieci przebywających w pieczy zastępczych od dwóch lat utrzymuje się na zbliżonym poziomie. Niestety potrzeby w zakresie zapewnienia dziecku opieki są w tym zakresie bardzo duże, niewystarczające, nie zabezpieczające pojawiających się potrzeb.

Z uwagi na powyższe oraz ze względów rodzinnych dzieci z terenu Powiatu Nakielski w rodzinach zastępczych poza terenem Powiatu – wg stanu na 31.12.2025r. 42 dzieci przebywało w 26 rodzinach zastępczych. Finansowanie ich pobytu odbywało się na podstawie zawartych porozumień z powiatem na terenie, którego zamieszkują rodziny zastępcze wraz z dziećmi.

W liczbie 182 dzieci w rodzinach zastępczych na terenie powiatu Nakielskiego przebywa 16 dzieci pochodzących z innych powiatów. (w 13 rodzinach zastępczych). Organizator Rodzinnej Pieczy Zastępczej pełnił nadzór merytoryczny nad rodzinami, w których przebywały dzieci, a finansowanie ich pobytu odbywało się również na podstawie zawartych porozumień.

Tabela nr 5. Umieszczenia w rodzinnej pieczy zastępczej w latach 2022-2025

	2022	2023	2024	2025
liczba	43	49	45	41

Źródło: opracowanie własne

Doliczając do rodzinnej pieczy zastępczej pieczę instytucjonalną na terenie Powiatu Nakielskiego w roku 2025r. było łącznie 64 nowych umieszczeń, co stanowi 27,59% wszystkich dzieci przebywających w pieczy zastępczej wg stanu na 31.12.2025r.

Tabela nr 6. Umieszczenia w pieczy zastępczej w 2025r.

	2025
piecza rodzinna	41
piecza instytucjonalna	23
ogółem	64

Źródło: opracowanie własne

Potrzeby w zakresie zapewnienia opieki i wychowania dzieciom są aktualnie zdecydowanie większe niż możliwości ich zapewnienia. W roku 2025 tut. Centrum nie udało się zrealizować 3 postanowień Sądu i zabezpieczyć 8 dzieci.

Tabela nr 7. Niezrealizowane postanowienia sądu dot. umieszczenia w pieczy zastępczej w latach 2022-2025

	2022	2023	2024	2025
liczba	0	2	3	3

Źródło: opracowanie własne

W roku sprawozdawczym **24 dzieci i pełnoletnich** wychowanków opuściło rodziny zastępcze i rodzinne domy dziecka. Najczęstszym powodem było usamodzielnienie. Wzrosła również liczba dzieci, które powróciły do swoich rodziców biologicznych.

Tabela nr 8. Wychowankowie, którzy opuścili rodzinną pieczę zastępczą w latach 2022 – 2025

powód	2022	2023	2024	2025
przysposobienie	3	3	7	3
powrót do rodziców biologicznych	8	4	7	14
usamodzielnienie	13	10	12	7
ogółem	24	17	26	24

Źródło: opracowanie własne

W rodzinnej pieczy zastępczej na terenie Powiatu Nakielskiego w roku sprawozdawczym nie przebywały dzieci ukraińskie.

Na terenie Powiatu Nakielskiego odnotowuje się sukcesywny wzrost liczby zawodowych rodzin zastępczych. Ilustruje to poniższa tabela.

Tabela nr 9. Liczba zawodowych rodzin zastępczych na terenie Powiatu Nakielskiego 2022-2025

	2022	2023	2024	2025
liczba zawodowych rodzin zastępczych	10	11	16	17

II. Realizacja zadań Organizatora Rodzinnej Pieczy Zastępczej w Powiecie Nakielskim.

Zadania Organizatora Rodzinnej Pieczy Zastępczej określone w *ustawie o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej*, w szczególności w art. 76 ust. 4. w roku sprawozdawczym były realizowane na bieżąco.

Ich realizacja przebiegała następująco:

1. Prowadzenie naboru kandydatów do pełnienia funkcji rodziny zastępczej zawodowej, rodziny zastępczej niezawodowej, lub prowadzenia rodzinnego domu dziecka.

W 2025r. do tut. Centrum zgłosiło się tylko 12 osób, zainteresowanych pełnieniem funkcji rodziny zastępczej, w 2024r. - 30 osób.

Tut. Centrum nadal systematycznie, na przestrzeni całego roku prowadziło nabór kandydatów do pełnienia funkcji rodziny zastępczej zawodowej, rodziny zastępczej niezawodowej i prowadzenia rodzinnego domu dziecka. Sam proces naboru kandydatów nie uległ modyfikacji. Osoby zainteresowane zgłaszające się do Centrum były informowane o zasadach, warunkach i wymaganiach formalnych stawianych opiekunom zastępczym oraz obowiązujących procedurach w tym zakresie.

Informacje o naborze kandydatów były ogłaszane na stronie internetowej PCPR, na fb oraz na antenie Radia Nakło.

2. Kwalifikowanie osób kandydujących do pełnienia funkcji rodziny zastępczej lub prowadzenia rodzinnego domu dziecka oraz wydawanie zaświadczeń kwalifikacyjnych zawierających potwierdzenie ukończenia szkolenia, opinię o spełnianiu warunków i ocenę predyspozycji do sprawowania pieczy zastępczej.

Zasady prowadzenia procesu kwalifikacji nadal nie uległy zmianie.

Proces przebiegał dwutorowo:

- kandydaci na rodzinę zastępczą zawodową, niezawodową lub do prowadzenia rodzinnego domu dziecka zgłaszający się do Centrum zostają podani poszczególnym etapom procedury kwalifikacyjnej polegającej w pierwszym etapie na złożeniu wniosku o wstępną kwalifikację, zgromadzeniu kompletu wymaganej dokumentacji, która zgodnie z zapisem art. 42 ust. 1-3 ustawy zawiera informacje o sytuacji zdrowotnej, materialnej, mieszkaniowej, rodzinnej i majątkowej kandydatów. Zobowiązani są również do przejścia badań pedagogicznych i psychologicznych, celem uzyskania opinii o posiadaniu predyspozycji i motywacji do pełnienia funkcji rodziny zastępczej. Po zweryfikowaniu warunków mieszkaniowych przez pracowników Centrum – certyfikowanych trenerów - kandydaci zostają kwalifikowani na szkolenie, po ukończeniu którego uzyskują świadectwa ukończenia szkolenia. Kolejny etap to złożenie wniosku o wydanie zaświadczenia kwalifikacyjnego przez osoby, które ukończyły szkolenie. Po pozytywnej decyzji komisji kwalifikacyjnej wydawane jest zaświadczenie kwalifikacyjne. Po złożeniu uprawniającego do pełnienia funkcji rodziny zastępczej

- kandydaci do pełnienia funkcji rodziny zastępczej spokrewnionej podawani są skróconej procedurze kwalifikacyjnej, która obejmuje wydanie opinii o kandydacie, w odniesieniu do warunków określonych w art. 42 ust. 1-3 ustawy o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej, wydanie opinii o posiadaniu predyspozycji i motywacji do pełnienia funkcji rodziny zastępczej oraz przedstawieniu przez kandydatów zaświadczenia o stanie zdrowia.

W 2025r. Sądy Rejonowe w Nakle i Szubinie zwróciły się o wydanie 12 opinii o kandydatach na rodziców zastępczych, w tym o rodzinach zastępczych już funkcjonujących w związku z przyjęciem do rodziny kolejnego dziecka.

PCPR w Nakle nad Notecią jako Organizator rodzinnej pieczy zastępczej w 2025r. wystawił łącznie 10 zaświadczeń kwalifikacyjnych.(21 w 2024r.).

3. Organizowanie szkoleń dla kandydatów do pełnienia funkcji rodziny zastępczej lub prowadzenia rodzinnego domu dziecka.

W roku 2025r. tut. Centrum z uwagi na liczbę kandydatów, zgłaszających się na przestrzeni całego roku kalendarzowego, nie organizowało szkoleń dla kandydatów do pełnienia funkcji rodziny zastępczej lub prowadzenia rodzinnego domu dziecka. Kandydaci, którzy zostali zakwalifikowani na szkolenia prowadzone przez podmioty zewnętrzne tj.

- Tomasza Polkowskiego, zgodnie z programem „Nowa Rodzina” (decyzja MRPiPS nr 8/2025 z dnia 08.03.2025r.)

- Akademię Pro Europa prowadzoną przez Fundację Gospodarczą Pro Europa (decyzja MPPS nr 13/2021 z dnia 10.11.2021r.)

- Kujawsko-Pomorski Ośrodek Adopcyjny w Toruniu, Oddział w Inowrocławiu (decyzja MPiPS nr 11/2025/RZ z dnia 08.05.2025r.)

Szkolenia prowadzone były w systemie stacjonarnym i on-line. Udział w nich wzięło 10 kandydatów. Wszyscy ukończyli szkolenia.

3a. Zapewnienie badań psychologicznych kandydatom do pełnienia funkcji rodziny zastępczej lub prowadzenia rodzinnego domu dziecka oraz rodzinom zastępczym i osobom prowadzącym rodzinne domy dziecka.

Badania psychologiczne w ramach procesu kwalifikacji nadal prowadzą uprawnieni psychologowie - zatrudniani przez Centrum w ramach umowy cywilnoprawnej – umowy zlecenie. Zgodnie z zapisami ustawy o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej opinię o predyspozycjach i motywacjach do pełnienia funkcji rodziny zastępczej może wystawić psycholog posiadający minimum dwuletnie doświadczenie w pracy z dzieckiem i rodziną.

W 2025r. wystawionych zostało łącznie 79 opinii o predyspozycjach i motywacjach dla rodzin zastępczych już funkcjonujących oraz dla kandydatów do pełnienia tej funkcji.

4. Organizowanie szkoleń dla kandydatów do pełnienia funkcji dyrektora placówki opiekuńczo-wychowawczej typu rodzinnego, wydawanie świadectw ukończenia tych szkoleń oraz opinii dotyczącej predyspozycji do pełnienia funkcji dyrektora i wychowawcy w placówce opiekuńczo-wychowawczej typu rodzinnego.

W bieżącym roku sprawozdawczym na terenie Powiatu Nakielskiego nie funkcjonowała placówka opiekuńczo-wychowawcza typu rodzinnego. Na przestrzeni ostatnich kilku lat, w tym w 2025r. nie zgłosił się również kandydat zainteresowany pełnieniem funkcji dyrektora tej placówki.

5. Zapewnianie rodzinom zastępczym oraz prowadzącym rodzinne domy dziecka szkoleń mających na celu podnoszenie ich kwalifikacji, biorąc pod uwagę ich potrzeby.

Wychodząc naprzeciw potrzebom rodzin zastępczych, sugerując się ich wskazaniami tut. Centrum organizowało szkolenia dla osób pełniących funkcję rodziny zastępczej. Szkolenia były prowadzone przez psychologa i pedagoga. Tematyka szkoleń była różnorodna:

- „Jak wspomagać rozwój dziecka w sferach: poznawczej, społecznej i emocjonalnej” – prowadząca psycholog, udział 14 osób
- „TUS – jak podczas codzienności wspierać rozwój kompetencji emocjonalno-społecznych” - prowadząca psycholog, udział 10 osób
- „Jak stawiać granice budując relacje?” - prowadząca psycholog, udział 9 osób
- „Jak motywować dziecko do nauki?” - prowadząca pedagog – udział 12 osób
- „ U pedagoga na dywaniku – ADHD” – prowadząca pedagog, udział 9 osób

Szkolenia organizowane przez tut. Centrum będą kontynuowane w 2kolejnym roku.

Wsparcie szkoleniowe oferował również ROPS Toruń, nie tylko w ramach projektu Rodzina w Centrum. Koordynatorzy i pracownicy organizatora na bieżąco informowali rodziny o ofercie szkoleniowej.

6. Organizowanie dla rodzin zastępczych oraz prowadzących rodzinne domy dziecka pomocy wolontariuszy

W bieżącym roku sprawozdawczym nie udało się pozyskać wolontariuszy do współpracy z rodzinami zastępczymi. Nadal funkcjonował wolontariat w placówkach opiekuńczo-wychowawczych.

7. Współpraca ze środowiskiem lokalnym, w szczególności z powiatowym centrum pomocy rodzinie, ośrodkami pomocy społecznej, sądami i ich organami pomocniczymi, instytucjami oświatowymi, podmiotami leczniczymi, a także kościołami i związkami wyznaniowymi oraz z organizacjami społecznymi.

W ramach realizacji swoich zadań Organizator Rodzinnej Pieczy Zastępczej kontynuował współpracę z instytucjami i podmiotami działającymi w obszarze pomocy dziecku i rodzinie m.in.:

- z sądami rodzinnymi, w zakresie przekazywania sprawozdań i informacji po posiedzeniach zespołów do spraw okresowej oceny sytuacji dziecka, uczestnicząc w rozprawach sądowych, wnioskując o uregulowanie sytuacji prawnej dziecka, uregulowanie kontaktów z rodzicami biologicznymi, rozszerzenie uprawnień opiekunów zastępczych, występując z powództwem o zasądzenie świadczeń alimentacyjnych na rzecz dzieci w pieczy
- kuratorami sądowymi w zakresie realizacji postanowień wydawanych przez sąd
- ośrodkami pomocy społecznej w zakresie oceny możliwości powrotu dzieci pod opiekę rodziców biologicznych

- ośrodkami adopcyjnymi w zakresie zgłaszania dzieci z uregulowaną sytuacją prawną - instytucjami szkolnymi – szkołami, przedszkolami, poradniami psychologiczno-pedagogicznymi w zakresie monitorowania sytuacji szkolnej i edukacji dzieci - placówkami medycznymi w aspekcie stanu zdrowia dzieci i pełnoletnich wychowanków oraz przekazywania niezbędnej dokumentacji.

8. Prowadzenie poradnictwa i terapii dla osób sprawujących rodzinną pieczę zastępczą i ich dzieci oraz dzieci umieszczonych w pieczy zastępczej.

Rodziny zastępcze objęte były opieką i wsparciem koordynatora rodzinnej pieczy zastępczej, a w przypadku braku zgody na współpracę z koordynatorem, jego zadania wypełniał pracownik Organizatora. W trakcie bezpośredniej współpracy, kontaktów koordynatorzy i pracownicy udzielali osobistego wsparcia swoim rodzinom, kierując ich do specjalistów zatrudnionych w Centrum tj. psychologa, terapeuty, prawnika, ale też specjalistów w poradniach, szpitalach, przychodniach czy gabinetach prywatnych. Nadal pośredniczyli w ustalaniu terminów wizyt i konsultacji. Monitorowano ten proces tak, aby zapewnić rodzinom i dzieciom realną pomoc i wsparcie.

Rodziny zastępcze miały również możliwość skorzystania z wsparcia terapeuty w Punkcie Interwencji Kryzysowej oraz specjalistów zatrudnionych w ramach projektu „Rodzina w Centrum Etap I”.

W ramach tego projektu zrealizowano:

- 100h – specjalistycznego poradnictwa pedagogicznego,
- 170h – specjalistycznego poradnictwa psychologicznego,
- 50h – specjalistycznego poradnictwa logopedycznego,
- 20h – mediacji rodzinnych,
- 169h – terapia rodzinna,
- 10h – superwizji,
- 5 spotkań – grupy wsparcia dla rodzin,
- 5 spotkań – warsztaty dla rodzin,
- 5 spotkań – animacji dla dzieci, w trakcie pobytu ich rodziców, opiekunów na warsztatach - 2 spotkania – warsztaty dla dzieci i młodzieży, w tym warsztaty socjoterapeutyczne,
- 1 cykl – warsztatów pn. Moje Emocje (6 spotkań po 2 godziny)
- 2 spotkania – warsztatów dla dzieci i młodzieży,
- 1 spotkanie dotyczące rozwoju rodzinnych form pieczy zastępczych. Tut. Centrum kolejny rok był podmiotem uczestniczącym w realizacji projektu partnerskiego „Rodzina w Centrum Etap I” współfinansowanym ze środków Europejskiego Funduszu Społecznego, w którym Powiat Nakielski jest partnerem projektu.

W jego ramach na przestrzeni 2025r. udział wzięło 196 osób. Uczestnicy w różnym czasie korzystali z różnych form wsparcia. Działania projektowe skierowane były do osób, należących do kilku grup:

- a) rodziny (naturalne, zastępcze, adopcyjne) z dziećmi i ich otoczeniem;
- b) dzieci, młodzież i młodzi dorośli wymagający wsparcia, ze szczególnym uwzględnieniem dzieci z niepełnosprawnością i ich otoczeniem;
- c) kandydaci do pełnienia funkcji w ramach pieczy zastępczej oraz członkowie ich rodzin;
- d) osoby doświadczające przemocy domowej;
- e) osoby opuszczające pieczę zastępczą oraz inne instytucje opieki całodobowej, w których przebywają dzieci i młodzież.

Za realizację działań projektowych odpowiedzialny był specjalista ds wsparcia rodziny i pieczy zastępczej, pracownik Zespołu ds Pieczy Zastępczej, zatrudniony w ramach projektu.

9. Zapewnianie pomocy prawnej osobom sprawującym rodzinną pieczę zastępczą, w szczególności w zakresie prawa rodzinnego.

Opiekunowie zastępczy nadal mieli możliwość skorzystania z bezpłatnych porad prawnych udzielanych na terenie Centrum, w ramach dyżuru radcy prawnego – dwa razy w tygodniu oraz Nieodpłatnych Porad Prawnych, realizowanych na terenie każdej gminy oraz Punktu Interwencji Kryzysowej, który od roku 2025 funkcjonował w nowej lokalizacji tj. przy ul. Sądowej – psycholog i terapeuta przyjmowali

w miejscu przyjaznym, zapewniającym odpowiednie warunki do zachowania komfortu, swobodnej rozmowy, dyskrecji zarówno dla osób korzystających ze wsparcia jak i samych specjalistów.

10. Dokonywanie okresowej oceny sytuacji dzieci przebywających w rodzinnej pieczy zastępczej.

W roku sprawozdawczym dokonano łącznie: - 324 okresowych ocen sytuacji dzieci przebywających pieczy zastępczej (w 2024r. dokonano 267) - 40 ocen rodzin zastępczych i osób prowadzących rodzinne domy dziecka (w 2024r. 37).

11. Prowadzenie działalności diagnostyczno-konsultacyjnej, której celem jest pozyskiwanie, szkolenie i kwalifikowanie osób zgłaszających gotowość do pełnienia funkcji rodziny zastępczej zawodowej, rodziny zastępczej niezawodowej oraz prowadzenia rodzinnego domu dziecka, a także szkolenia i wspieranie psychologiczno-pedagogiczne osób sprawujących rodzinną pieczę zastępczą oraz rodziców dzieci objętych tą pieczę.

opis pkt 1,2,3,5,6 i 9.

12. Przeprowadzanie badań pedagogicznych i psychologicznych oraz analizy, o której mowa w art. 42 ust. 7, dotyczących kandydatów do pełnienia funkcji rodziny zastępczej lub prowadzenia rodzinnego domu dziecka.

W 2025r. przeprowadzono łącznie 90 badania psychologicznych i pedagogicznych, z czego 79 psychologicznych i 11 pedagogicznych.

13. Zapewnianie rodzinom zastępczym zawodowym i niezawodowym oraz prowadzącym rodzinne domy dziecka poradnictwa, które ma na celu zachowanie i wzmocnienie ich kompetencji oraz przeciwdziałanie zjawisku wypalenia zawodowego.

Bezpośrednie i pierwsze wsparcie rodzinom zastępczym i prowadzącym rodzinne domy dziecka zapewniają koordynatorzy rodzinnej pieczy zastępczej oraz pracownicy wykonujący ich zadania. Poradnictwa udzielają też inni specjaliści zatrudnieni w Centrum – psycholog, prawnik, terapeuta w ramach Punktu Interwencji Kryzysowej. Istotną rolę w realizacji tego zadania pełnili również specjaliści w ramach projektu „Rodzina w Centrum Etap I”.

opis pkt.5

14. Zapewnianie koordynatorom rodzinnej pieczy zastępczej szkoleń mających na celu podnoszenie ich kwalifikacji.

Koordynatorzy rodzinnej pieczy zastępczej w roku 2025r. uczestniczyli w następujących szkoleniach: „Interwencja kryzysowa wobec dzieci i młodzieży”

„Bliżej rodziny– szkolenie dla kadry pieczy zastępczej ”

„Dziecko jako ofiara przemocy”

Ponadto uzupełniali swoje wykształcenie:

- studia podyplomowe na kierunku Mediacje rodzinne i podstawy pomocy psychologicznej dla rodzin
- studia podyplomowe na kierunku Rehabilitacja osób z niepełnosprawnością intelektualną
- studia magisterskie na kierunku psychologia
- studia magisterskie na kierunku pedagogika, specjalność terapia pedagogiczna z elementami integracji sensorycznej

Uczestniczyli również w licznych webinarach, szkoleniach na platformach i portalach oraz doskonalili własny warsztat w ramach samodoskonalenia.

14. Przedstawianie staroście i radzie powiatu corocznego sprawozdania z efektów pracy.

Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie w Nakle nad Notecią jako Organizator Rodzinnej Pieczy Zastępczej raz w roku przedstawia staroście i radzie powiatu coroczne sprawozdanie z efektów pracy organizatora rodzinnej pieczy zastępczej. W 2025r. w miesiącu kwietniu przedstawiono sprawozdanie z efektów pracy za rok 2024r.

15. Zgłaszanie do ośrodków adopcyjnych informacji o dzieciach z uregulowaną sytuacją prawną, w celu poszukiwania dla nich rodzin przysposabiających.

W ramach realizacji tego zadania tut. Centrum w roku sprawozdawczym przekazało do Kujawsko-Pomorskiego Ośrodka Adopcyjnego w Toruniu Oddziału w Bydgoszczy dokumentację 60 dzieci, w związku z uregulowaniem ich sytuacji prawnej, z których 3 zostało przysposobionych.

16. Organizowanie opieki nad dzieckiem, w przypadku gdy rodzina zastępcza albo prowadzący rodzinny dom dziecka okresowo nie może sprawować opieki, w szczególności z powodów zdrowotnych lub losowych albo zaplanowanego wypoczynku.

W 2025r. zawodowe rodziny zastępcze oraz rodzinne domy dziecka złożyły 3 wnioski o czasowe niesprawowanie opieki nad dziećmi. 17 rodzin pomocowych pełniło opiekę nad 27 dziećmi.

Zgodnie z przyjętymi ustaleniami zawodowe rodziny zastępcze i prowadzący rodzinne domy dziecka do końca marca danego roku kalendarzowego składają w tut. Centrum informację o planowanym czasowym niesprawowaniu opieki, co znacznie ułatwia organizowanie i planowanie tej opieki. Praktyką stosowaną przez niektóre rodziny jest też wykorzystywanie urlopu w sytuacji urlopowania dzieci do ich rodzin biologicznych, czy zapewniania dzieciom zorganizowanych form wypoczynku w postaci kolonii, obozów.

17. Przygotowanie rodzin zastępczych oraz prowadzących rodzinne domy dziecka na przyjęcie dziecka.

Każdorazowo przed przyjęciem dziecka do rodziny prowadzący rodzinny dom dziecka oraz pełniący funkcję rodziny zastępczej, mieli możliwość zapoznania się z posiadaną przez Centrum dokumentacją dziecka, zwłaszcza dokumentacją dotyczącą sytuacji prawnej, szkolnej i zdrowotnej.

W przypadku jej braku w chwili przyjęcia dziecka (zwłaszcza w sytuacji interwencyjnego umieszczenia dziecka w rodzinie), dokumentacja była przekazywana opiekunom zastępczym niezwłocznie po jej otrzymaniu.

18. Objęcie rodzin zastępczych i rodzinnych domów dziecka opieką koordynatora rodzinnej pieczy zastępczej

Wg stanu na 31.12.2025r. siedmiu koordynatorów rodzinnej pieczy zastępczej zatrudnionych w PCPR współpracowało z 85 rodzinami zastępczymi i rodzinnymi domami dziecka.

Z pozostałymi rodzinami – 21 współpracowali pracownicy organizatora, wykonując zadania koordynatora.

Ustawa o *wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej* nakłada również na Organizatora Rodzinnej pieczy zastępczej, obowiązek występowania do sądu z wnioskiem o wszczęcie z urzędu postępowania o wydanie zarządzeń wobec dziecka celem uregulowania jego sytuacji prawnej, w przypadku gdy od umieszczenia w pieczy minęło 18 miesięcy – w 2025r. Złożono 22 takie wnioski. Wystąpiono również z 13 wnioskami o zasądzenie świadczeń alimentacyjnych od rodziców biologicznych oraz 11 o uregulowanie kontaktów z dziećmi.

Od 2025r. tut. Centrum nie przekazuje do sądów rejestrów rodzin zastępczych i osób prowadzących rodzinne domy dziecka oraz kandydatów do pełnienia funkcji rodziny zastępczej zawodowej, niezawodowej i do prowadzenia rodzinnego domu dziecka, z uwagi na uruchomienie centralnego rejestru pieczy zastępczej. W PCPR w Nakle nad Notecią wyznaczona jest jedna osoba, która jest odpowiedzialna za prowadzenie rejestru.

19. Pozostałe działania PCPR jako Organizatora rodzinnej pieczy zastępczej na terenie Powiatu Nakielskiego w obszarze szeroko rozumianej pieczy zastępczej:

- bal karnawałowy dla dzieci z pieczy w siedzibie CAiAS w Paterku
- zajęcia z sensoplastyki
- zajęcia plastyczne
- konkurs na kartkę wielkanocną
- wydarzenie w konwencji pikniku sportowo-rekreacyjnego „Galopem po rodzinę” pod honorowym patronatem Wojewody Kujawsko-Pomorskiego, Starosty Nakielskiego i Burmistrza Szubina na Stadionie Miejskim w Szubinie

- obchody Dnia Rodzicielstwa Zastępczego w CAiAS w Paterku
- wyjazd dla dzieci i opiekunów zastępczych nad jezioro do Skorzęcina
- organizacja spotkania świątecznego z Jasełką i spotkaniem z Mikołajem w NOK

W ramach promocji idei rodzicielstwa zastępczego przedstawiciele tut. Centrum brali udział w:

- spotkaniu świadomościowym na rzecz rozwoju rodzinnych form pieczy zastępczej w CUS w Mroczy
- pikniku Rodzinno-Medycznym w gminie Mrocza, organizowanym przez CUS w Mroczy
- pikniku integracyjnym Stowarzyszenia Nasz drugi dom w Dziewierzewie, gmina Kcynia – jako współorganizator

Od IX/2025 PCPR w Nakle nad Notecią prowadzi audycję na antenie Radio Nakło –"Porozmawiajmy o ..."- spotkania ze specjalistami, rodzinami zastępczymi, rozmowy o działaniach Centrum, udzielanej pomocy i wsparciu, promocja rodzicielstwa zastępczego.

INSTYTUCJONALNA PIECZA ZASTĘPCZA

Instytucjonalna piecza zastępczą na terenie Powiatu Nakielskiego to trzy placówki opiekuńczo-wychowawcze:

- Placówka Opiekuńczo-Wychowawcza typu socjalizacyjnego „Dom pod Skrzydłami Pelikana” w Szubinie, przeznaczona dla 14 wychowanków
- Placówka Opiekuńczo-Wychowawcza typu socjalizacyjno-interwencyjnego ”Dom pod Bocianim Gniazdem” w Paulinie, gmina Kcynia, przeznaczona również dla 14 wychowanków.
- Placówka Opiekuńczo-Wychowawcza typu socjalizacyjnego „Dom na Wzgórzu” w Nakle nad Notecią, która zaczęła funkcjonować od maja 2025r. , przeznaczona dla 10 wychowanków.

Wg stanu na 31.12.2025r. w obu placówkach przebywało łącznie 50 wychowanków, w przedziale wiekowym od 3 lat do 19 lat.

Tabela nr 9. Wychowankowie pieczy instytucjonalnej na terenie Powiatu Nakielskiego

	2022	2023	2024	2025
POW Szubin	15	24	23	20
POW Paulina	14	18	20	20
POW Nakło	---	---	----	10
łącznie	29	42	43	50

Źródło: opracowanie własne

Przekroczono dopuszczalny limit dzieci umieszczonych w pieczy instytucjonalnej (dla 3 POW limit łączy 38wychowanków) o 12 wychowanków

W roku sprawozdawczym do wszystkich, trzech placówek na terenie Powiatu Nakielskiego trafiło łącznie 23 wychowanków.

Tabela nr 10. Umieszczenia w pieczy instytucjonalnej w latach 2022-2025

	2022	2023	2024	2025
liczba	35	28	32	23

Źródło: opracowanie własne

Tabela nr 11. Wychowankowie, którzy opuścili POW Szubin POW Paulin, POW Nakło w 2025r.

powód opuszczenia	POW Szubin	POW Paulina	POW Nakło
usamodzielnienia	3	1	0
powrót do rodziny biologicznej	0	5	0
umieszczenia w pieczy rodzinnej	0	4	0
adopcja	0	1	0
łącznie	3	11	0

Źródło: opracowanie własne

Instytucjonalną pieczę zastępczą w 2025r. opuściło łącznie 14 wychowanków. W pieczy instytucjonalnej w bieżącym roku sprawozdawczym nie przebywały dzieci ukraińskie.

Tabela nr 12. Liczba wychowanków oraz powód opuszczenia pieczy instytucjonalnej w latach 2022-2025 (POW Szubin, POW Paulina i POW Nakło),

powód	2022	2023	2024	2025
przysposobienie	0	3	0	1
powrót do rodziny biologicznej (przed 18 r.ż.)	11	0	6	5
umieszczenie w pieczy rodzinnej	0	3	16	4
usamodzielnienie	5	4	5	4
ogółem	17	10	27	14

Źródło: opracowanie własne

Placówki Opiekuńczo-Wychowawcze prowadzą swoje strony na fb, gdzie na bieżąco relacjonują swoje działania. Kontynuują współpracę ze Stowarzyszeniami Projektując Lepsze Jutro i Mania Pomagania. Biorą udział w lokalnych imprezach i wydarzeniach np. Bieg pełnej miski, Bieg Papieski. Same organizują dla wychowanków m.in. wyjazdy do Bydgoszczy, Poznania, nad morze, na termy. Organizują wyjścia do lokalnych restauracji, są zapraszani przez szkoły i instytucje do udziału w wydarzeniach.

Poza terenem Powiatu Nakielskiego, wg stanu na 31.12. 2025r., w pieczy instytucjonalnej przebywało **9 wychowanków**. Wydatki za ich pobyt w placówkach, pokrywał Powiat Nakielski, na podstawie zawartych porozumień. Kwoty wydatków miesięcznych na utrzymanie jednego dziecka w placówkach ilustruje poniższa tabela.

Tabela nr 13. Dzieci z terenu Powiatu Nakielskiego w instytucjonalnej pieczy zastępczej – koszty

	POW Szubin	POW Paulina	POW Nakło	RPOT Gdańsk	POW Książki	POW Marcinkowo	POW Namysłów	RPOT Dębno
--	------------	-------------	-----------	-------------	-------------	----------------	--------------	------------

ilość dzieci	20	20	10	1	2	4	2	1
miesięczny koszt utrzymania 1 dziecka	6.213,39	6.353,97	8.196,84	15.059,24	9.985,48	7.486,12	7.999,43	14.664,56

Źródło: opracowanie własne

Mając na uwadze rekordową liczbę umieszczeń dzieci w pieczy oraz zjawisko kierowania do pieczy coraz liczniejszych rodzeństw udało się uruchomić nową Placówkę Opiekuńczo-Wychowawczą typu socjalizacyjnego, przeznaczoną dla 10 wychowanków. Placówka mieści się w nowo wybudowanym bloku, w dwóch połączonych mieszkaniach.

Dostrzegając zasadność i konieczność rozwijania pieczy zastępczej Powiat Nakielki aplikował o środki z Urzędu Marszałkowskiego w ramach Działania 6.8 Inwestycje w infrastrukturę społeczną – nabór nr FEKP.06.08-IZ.00-235/25 na uruchomienie kolejnych placówek – Placówek Opiekuńczo-Wychowawczych typu rodzinnego, z przeznaczeniem dla 8 wychowanków każda – łącznie 16 miejsc. Oczekujemy na rozstrzygnięcie konkursu zaplanowane jest styczeń 2026. Powiat planuje ich wybudowanie w Paterku, w miejscu dawnego przedszkola.

POMOC DLA USAMODZIELNIANYCH WYCHOWANKÓW PIECZY RODZINNEJ I INSTYTUCJONALNEJ

Z pomocy z tytułu usamodzielnienia w 2025r. skorzystało 27 wychowanków pieczy rodzinnej i instytucjonalnej. Nakłady finansowe w 2025r. na poszczególne formy pomocy dla usamodzielnianych wychowanków przedstawiają poniższe tabele.

Tabela nr 14. Pomoc z tytułu usamodzielnienia - wychowankowie pieczy rodzinnej w 2025r.

	ilość wychowanków	kwoty przyznanych świadczeń
pomoc na kontynuowanie nauki	18	115.626,30
pomoc na zagospodarowanie	1	3.300,00
pomoc na usamodzielnienie	3	39.964,00

Tabela nr 15. Pomoc z tytułu usamodzielnienia - wychowankowie pieczy instytucjonalnej w 2025r.

	ilość wychowanków	kwoty przyznanych świadczeń
pomoc na kontynuowanie nauki	3	13.172,32
pomoc na zagospodarowanie	0	0
pomoc na usamodzielnienie	1	9.991,00

Źródło: opracowanie własne

Wychowankom opuszczającym pieczę zastępczą tut. Centrum zapewnia możliwość skorzystania z pomocy w uzyskaniu zatrudnienia poprzez współpracę z PUP, wskazywania i kierowania na konkretne oferty pracy.

Usamodzielnianym wychowankom zapewniono również pomoc psychologiczną i prawną. Pomoc prawną i psychologiczną usamodzielniani wychowankowie zapewniał Punkt Interwencji Kryzysowej, Nieodpłatne Porady Prawne oraz porady i pomocy pracowników tut. Centrum – psychologa Zespołu ds. Pieczy Zastępczej i prawnika PCPR.

PODSUMOWANIE:

Od kilku lat liczba rodzin zastępczych w Powiecie Nakielskim utrzymuje się na stałym poziomie. W roku sprawozdawczym była analogiczna jak w poprzednim 2024. Również liczba umieszczeń dzieci w pieczy rodzinnej utrzymuje się na zbliżonym poziomie.

Tut. Centrum jako Organizator rodzinnej pieczy zastępczej kolejny rok na bieżąco realizował wszystkie zadania wynikające z zapisów ustawy *o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej*.

Wg stanu na 31.12.2025r. nie udało się jednak zrealizować wszystkich wydanych postanowień o umieszczeniu dzieci w pieczy zastępczej (3 niezrealizowane w stosunku do 8 dzieci).

Z uwagi na rosnące potrzeby zapewnienia pieczy dużej liczbie dzieci kierowanych do pieczy zastępczej, w tym licznych rodzeństw, niezbędny jest rozwój rodzinnych form pieczy zastępczej, ze szczególnym uwzględnieniem pieczy zastępczej zawodowej. Podejmowane przez tut. Centrum działania przynoszą konkretne i wymierne efekty w postaci sukcesywnego wzrostu liczby zawodowych rodzin zastępczych (od 10 do 17 na koniec 2025r.). Nadal są one jednak niewystarczające w stosunku do pojawiających się potrzeb, coraz większym problemem jest konieczność znalezienia miejsca dla licznego rodzeństwa – np. 7 osobowego.

Nasze dalsze działania będą nadal nakierowane na szeroko rozumianą promocję rodzicielstwa zastępczego, m.in. za pośrednictwem lokalnego Radia Nakło, w którym od września 2025r. formalnych wymogach, ut. Centrum prowadzi cotygodniową audycję „Porozmawiajmy o....” Nacisk będziemy kłaść na informowanie społeczeństwa naszego powiatu o warunkach bycia rodziną zastępczą, możliwościach uzyskania wsparcia jako rodzic zastępczy w trakcie różnych imprez lokalnych. Planujemy również dużą imprezę plenerową, we współpracy z Gminą Szubin. Jako organizator rodzinnej pieczy zastępczej oczekujemy na zapowiedzianą nowelizację ustawy *o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej*, która wg zapowiedzi MPRIPS ma wprowadzić szereg korzystnych zmian w systemie pieczy zastępczej.

PLANY NA 2026r.:

- promocja rodzicielstwa zastępczego,
- prowadzenie audycji na antenie RADIO NAKŁO
- organizacja spotkań świadomościowych na rzecz rozwoju rodzinnych form pieczy zastępczej na terenie całego Powiatu
- propagowanie idei wolontariatu na rzecz rodzin zastępczych, zwłaszcza w szkołach ponadpodstawowych
- udział przedstawicieli Zespołu ds. Pieczy Zastępczej w imprezach okolicznościowych w ramach promocji (swój namiot, ulotki reklamowe)
- kontynuacja działań na rzecz utworzenia kolejnej placówki na terenie Powiatu Nakielskiego
- dalsze podnoszenie kwalifikacji i kompetencji opiekunów zastępczych poprzez ich udział w szkoleniach i warsztatach
- podnoszenie kwalifikacje osób zatrudnionych w Zespole ds. Pieczy Zastępczej PCPR w Nakle nad Notecią oraz kadry Placówek Opiekuńczo-Wychowawczych w Paulinie, Szubinie i Nakle
- kontynuacja realizacji projektu „Rodzina w Centrum Etap I” jako wymierne wsparcie dzieci oraz osób pełniących funkcję rodziców zastępczych i dzieci umieszczonych w pieczy zastępczej
- organizacja Dnia Rodzicielstwa Zastępczego,
- organizacja wydarzenia sportowego „Galopem po rodzinę” w Szubinie połączone z obchodami Dnia Dziecka
- nawiązanie współpracy z uczelniami wyższymi
- udział Centrum w działaniach Konwentu Dyrektorów PCPR i Dyrektorów Placówek

IV. ZESTAWIENIE POTRZEB W ZAKRESIE SYSTEMU PIECZY ZASTĘPCZEJ NA ROK 2026:

1. Potrzeby kadrowe

- zatrudnienie psychologa i pedagoga w Zespole ds Pieczy Zastępczej i stworzenie Zespołu specjalistów w celu pomocy dziecku i rodzinom zastępczym
- zatrudnienie pedagoga na cały etat w POW w Szubinie
- zatrudnienie pracownika socjalnego na cały etat dla wszystkich trzech Placówek
- zwiększenie liczby zawodowych rodzin zastępczych, zwłaszcza pełniących funkcję pogotowia rodzinnego i oraz osób prowadzących rodzinny dom dziecka.

2. Potrzeby finansowe

- zwiększenie budżetów na wsparcie rodzin zastępczych, w tym zwiększenie wysokości wypłacanych świadczeń fakultatywnych (świadczenia na remonty, wypoczynek poza miejscem zamieszkania, jednorazowe świadczenie z tytułu przyjęcia dziecka do rodziny)
- dodatkowe środki na remonty, modernizację i doposażenie placówek opiekuńczo-wychowawczych (w tym remonty w Szubinie, Paulinie, założenie moskitier, rolet, kabiny prysznicowej, wymiana mebli wychowanków, zagospodarowanie terenu w POW w Paulinie)
- środki na zakup busa dla POW w Nakle nad Notecią
- zapewnienie środków na dalsze podnoszenie kompetencji pracowników Zespołu ds. Pieczy Zastępczej oraz kadry placówek
- wprowadzenie zasady regularnych spotkań superwizyjnych dla zawodowych rodzin zastępczych i prowadzących rodzinne domy dziecka oraz pracowników pracujących na rzecz tych rodzin mających na celu zapobiegnięcie zjawisku wypalenia zawodowego (superwizor zewnętrzny)

- wprowadzenie regularnych spotkań superwizyjnych dla kadry wszystkich trzech placówek (superwizor zewnętrzny)
- zapewnienie środków na wsparcie procesu usamodzielniania pełnoletnich wychowanków rodzinnej i instytucjonalnej pieczy zastępczej poprzez warsztaty i przygotowywanie opiekunów procesu usamodzielniania do pełnienia tej funkcji oraz warsztaty dla samych usamodzielnianych wychowanków
- zapewnienie środków na organizację specjalistycznych form wsparcia dla rodzin zastępczych (szkolenia i warsztaty ze specjalistami z różnych dziedzin zwłaszcza z zakresu FAS,RAD, ADHD, seksuologii dziecięcej)
- wprowadzenie bonów dla ZRZ i RDD (medycznych, szkoleniowych, kulturalno-oświatowych)
- zwiększenie świadczeń dla rodzin zastępczych
- zwiększenie wynagrodzeń dla ZRZ i RDD

3. Potrzeby infrastrukturalne

- utworzenie kolejnych placówek opiekuńczo- wychowawczych (minimum 2) na terenie Powiatu Nakielskiego (przynajmniej jedna typu interwencyjnego)
- utworzenie placówek opiekuńczo-wychowawczych typu rodzinnego, w związku z aplikowaniem o granty z Urzędu Marszałkowskiego
- zwiększenie dostępności do zajęć pozalekcyjnych, korepetycji i zajęć wyrównawczych dla dzieci z pieczy
- zwiększenie dostępności do świadczeń medycznych dla wszystkich dzieci w pieczy